

Americké útočné stíhačky F-35 pro ČR?

Nesmysl. Potřebujeme armádu, která bude schopná bránit území naší země, říká expert

- CZ24 News | 5. srpna 2022

ČESKO: Pro nás jako malý stát jsou životně důležité obranné, nikoliv útočné schopnosti. Myslí si to bezpečnostní expert David Bohbot. „Chtít budovat útočné schopnosti ČR je stejné, jako tvrdit, že Tchaj-wan může zaútočit na Čínu. Je to nesmysl. Za cenu jediného letounu F-35 můžeme vytvořit špičkový výcvikový systém pro profesionální vojáky i záložníky a vybavit je kvalitní výzbrojí a výstrojí. Musíme zajistit, že s námi nikdo nebude chtít začít válku, protože si bude vědom neúnosnosti potenciálních ztrát, které mu to přinese,“ myslí si Bohbot, který je ředitel Centra pro výzkum terorismu a v letošních volbách kandiduje za Svobodné do Senátu.

Vláda rozhodla o zahájení jednání o pořízení švédských bojových vozidel CV90 a amerických víceúčelových nadzvukových letadel F-35 Lightning II. Co si o této plánované akvizici myslíte?

Absolutně nechápu, kdo, nebo co mohlo přivést pana Fialu a paní Černochovou k tomuto absurdnímu rozhodnutí. Nákup letadel F-35 pro ČR nedává smysl hned ze dvou důvodů.

Prvním důvodem jsou samotná letadla. Náklady na jejich pořízení, na změny vybavení letišť a servisních základen, nákup nových zbraňových systémů, změna systému výcviku pilotů a pozemního personálu a další položky představují řádově stovky miliard korun, které český stát v podmínkách nastupující krize prostě nemá. Stejně tak si nebudeme moci dovolit platit vysoké náklady na jejich provoz. Pokud bude vláda i přesto trvat na jejich pořízení, bude si na ně muset stát půjčit u zahraničních bank. Nezanedbatelná není ani čekací doba na tyto stroje. Ta může být při známé kapacitě výrobce a počtu objednávek i 10 a více let.

Druhý důvod je ještě podstatně důležitější. Jedná se o strategii. Musíme se učit z konfliktu na Ukrajině. Pro nás jako malý stát jsou životně důležité obranné, nikoliv útočné schopnosti. Chtít budovat útočné schopnosti ČR je stejné, jako tvrdit, že Tchaj-wan může zaútočit na Čínu. Je to nesmysl. Nemáme na to a nepotřebujeme to. Musíme mít schopnost bránit naši zemi tak, abychom odradili každého útočníka, bez ohledu na to, kdo to je. Musíme se soustředit na budování schopností podle toho, co aktuálně funguje proti ruské armádě. Především navrhuji vybavit českou armádu efektivními protitankovými a protiletadlovými zbraněmi. A co je moje nejdůležitější doporučení, česká armáda musí získat schopnost vést guerillový boj. Musíme zajistit vysokou úroveň spolupráce mezi všemi bojovými složkami. Pro naše území potřebujeme armádu, schopnou vést boj ve městech. Což je schopnost, kterou současná česká armáda a další ozbrojené složky zcela postrádají. Za cenu jediného letounu F-35 můžeme vytvořit špičkový výcvikový systém pro profesionální vojáky i záložníky a vybavit je kvalitní výzbrojí a výstrojí. Musíme zajistit, že s námi nikdo nebude chtít začít válku, protože si bude vědom neúnosnosti potenciálních ztrát, které mu to přinese.

Vím, že tím naštvu hodně lidí, protože nákupy protitankových a protiletadlových technologií jsou podstatně levnější, než nákupy tanků a letadel. Nepřináší takové zisky a úplatky při nich také tolik nevynáší. Mám ale praktické válečné zkušenosti a vidím bez ideologických brýlí to, co se skutečně děje na Ukrajině. Největší účinnost v boji s ruskou armádou mají ty nejlevnější a nejjednodušší zbraně. Dnes chybí Ukrajině k tomu, aby mohla úspěšně bojovat, především profesionální vojáci, vycvičení ke guerillovému boji ve městech. Samozřejmě, že česká armáda musí být „chytrá“ a musí zlepšovat své obranné schopnosti i v dalších oblastech, například v kybernetické bezpečnosti, dronech a antidronové ochraně. Ale ani to nestojí neskutečné miliardy, které chce ministerstvo

obranu utratit za zcela zbytečná americká letadla.

Takže byste dal přednost dobře vycvičené armádě před nejmodernějším vojenským vybavením?

Dlouho říkám, že kvalitu armády nelze posuzovat jen podle vybavenosti nejmodernější bojovou technikou. To ostatně ukázal příklad Kuvajtu, který ani přes supermoderní výzbroj nedokázal vzdorovat irácké agresi, vedené o generaci staršími zbraněmi sovětského původu. Základním kritériem kvality armády je úroveň její schopnosti bránit území vlastního státu a chránit jeho občany. To může zvládnout pouze vyváženě budovaná, dobře vycvičená a secvičená armáda. Rozhodnutí nakoupit letadla F-35 připomíná spíše kovbojskou střelbu od boku, než promyšlený výsledek důkladné analýzy a dlouhodobé strategie budování obranyschopnosti ČR. Velení armády musí dobře zvažovat přidělený rozpočet a účelně jej investovat. Sebesilnější vzdušné síly bez podpory pozemních vojsk a dělostřelectva neznamenaají nic. F-35 jsou limitované konkrétními misemi a mohou působit bez problémů pouze v prostředí vlastní vzdušné převahy. Osobně bych jejich nákup nikdy ani nezvažoval. Začal bych důkladným výcvikem a přezkoumáním, zda máme všechny potřebné schopnosti. A pokud by ČR skutečně chtěla americká letadla, by bylo daleko rozumnější pořídit si v ceně pěti letadel F-35 raději 24 modernizovaných F-16. Letadlo F-35 je určeno pro armády velkých a bohatých zemí. Jejich halasně ohlašovaná akvizice pro ČR mi připadá jen jako velká show ve snaze uspokojit USA.

Co byste tedy udělal jinak?

Osobně mám připravený program reformy AČR, jejíž cena je podstatně nižší, než náklady na oněch plánovaných 24 „superletounů“. Její podstatnou částí je i skutečná podpora rozvoje lokálního obranného průmyslu. Jsem si jist, že tento program, na jehož tvorbě se podíleli i mí přátelé z Izraele, je lepší než cokoli, co může vytvořit někdo v ČR. Strategie vybavování ozbrojených sil nemůže být pistolnická střelba od boku. Tak se chovají amatéři. Je daleko lepší přebírat mnohaleté zkušenosti malé armády, než se učit u armád, jejichž jedinou předností je neomezený rozpočet. I velká a silná armáda, jako je ta ruská, může mít potíže. Třeba proto, že nebyla dostatečně dynamická a nedokázala se včas adaptovat na jiné podmínky, než ty, s nimiž počítala. Ve válce podobné té ukrajinské si ale taková armáda může dovolit odepsat ztráty, poučit se z chyb, změnit taktiku a začít v podstatě znova. AČR s jejím vybavením a počty vojáků si ale takový luxus dovolit nemůže. Prostě ty chyby dělat nesmí.

Rusko obnovilo po plánované odstávce plynovodu Nord Stream 1 dodávky této strategické suroviny do Evropy. Překvapil vás tento krok? Mnozí evropští politici spíš avizovali, že Rusko dodávky plynu do Evropy neobnoví.

Nevím, proč by mě to mělo překvapovat. Částečné odstávky plynovodu probíhají v této době každý rok a Rusko není se žádnou evropskou zemí ve válečném stavu. Pokud vím, plní přesně nasmlouvaná množství. Neobnovením dodávek by bylo samo proti sobě jak ekonomicky, tak politicky. Pokud se Evropa od ruského plynu neodřízne sama, bude k nám stále proudit. Většinu energetických a ekonomických problémů, spojených s jeho nedostatkem, si státy EU dělají samy. A bude se to zhoršovat, pokud EU podlehne tlaku USA na úplné odříznutí od dodávek ruského plynu.

Může obnovení dodávek plynu do Evropy souviset s vývojem války na Ukrajině? Na začátku července jste říkal, že očekáváte v dohledné době zvrát, který povede k ukončení války ...

Rusko stále postupuje. Sice pomalu, ale nezadržitelně, a i přes intenzivní vojenskou podporu zemí NATO má v této válce viditelně navrch. Plní požadované dodávky plynu, pokud mu to ovšem naše vlastní sankce umožňují. Mluvím konkrétně o odmítnutých opravách turbín pro dopravu plynu. Myslím, že pokud bude vývoj situace na Ukrajině pokračovat tímto směrem, nemusíme mít z nečekaného přerušení přívodu plynu obavy. Spíš bychom se měli bát, co by se dělo, kdyby Rusko začalo prohrávat.

Už několikrát jsem říkal, že k ukončení války na Ukrajině vedou tři cesty. Ta první vyžaduje, aby země NATO ukončily dodávky zbraní Ukrajině a navrhly Rusku mírovou smlouvu, která by pro ně byla akceptovatelná. A to i za cenu odstoupení východní a jižní části Ukrajiny s převahou ruskojazyčného obyvatelstva. Pak se můžeme soustředit na záchranu toho, co zbylo z naší ekonomiky

a připravovat se na budoucí konflikty. Jak už jsem psal, velkým rizikem pro Evropu bude sílící Německo. Může jí být ale i Polsko, které intenzivně zbrojí a netají se úmyslem vybudovat nejsilnější armádu v Evropě. Může to být Ukrajina, která se může snažit vynahradit si na úkor svých sousedů územní ztráty z války s Ruskem. Může to být Turecko, a za pár let možná i Ruská federace, která se rozhodne dokončit to, co začala.

Druhá možnost může nastat, pokud se válka bude neúměrně protahovat a ztráty Ruska porostou nad politicky a sociálně únosnou mez. V tom případě je velmi pravděpodobné, že ruské vedení se rozhodne použít taktické jaderné zbraně. S největší pravděpodobností bude provedený jediný jaderný úder na Kyjev, který povede k velmi rychlému zvratu válečné situace a vítězství Ruska. Povede to k obrovskému politickému a mediálnímu křiku a odsuzování Ruska, všichni mu budou vyhrožovat, ale nejspíš rychle pochopí situaci a nikdo nic reálně nepodnikne.

Třetí a nejhorší varianta je vstup Číny do konfliktu s USA kvůli Tchaj-wanu. Čína se bude snažit využít vázání USA na Ukrajině, využije slabosti Bidena, ale jediné, čeho tím může dosáhnout, je zahájení 3. světové války. Jak ta by skončila, to opravdu nevím. Ale návštěva paní Peloisové může její začátek významně urychlit.

Osobně považuji za nejpravděpodobnější první variantu. Blíží se zima a politici musí začít myslet na budoucnost svých zemí. Dojde na slova a doporučení zkušeného politického harcovníka Henriho Kissingera. Válka na Ukrajině skončí. USA, Rusko, Německo, Francie a možná některé další země zasednou k jednacímu stolu k vyjednání podmínek mírové smlouvy a podmínek koexistence Ruska, USA a evropských zemí. My jako ČR u toho stolu ale sedět určitě nebudeme. Je velice důležité zastavit válku mezi Ukrajinou a Ruskem dřív, než se rozšíří a my zcela ztratíme kontrolu. Nejmenší zlo je vítězství RF, jenže naše arogance nám neumožňuje vidět to, co je tak blízko. Riskujeme tolik jen kvůli vlastní nezodpovědnosti a také díky chybějící strategii vedení NATO a EU.

Někteří politici mluví o tom, že režim Vladimíra Putina zneužívá energetické závislosti Evropy na Rusku v současném válečném konfliktu. Taktizuje tedy Putin a chce si tuto závislost EU na ruském plynu přece jen udržet?

Samozřejmě, že Rusko využívá svého výsadního postavení v dodávkách energetických zdrojů do Evropy. Bylo by divné, kdyby tomu tak nebylo. Podstatné ale je, že už na nich není bytostně závislé a vzhledem k tomu, že Evropa se k němu chová tak, jak se chová, buduje si intenzivně kapacity k bezproblémovému obrácení jejich toků. Byl bych také opatrný vůči slovu „zneužívá“. Ani masivní dodávky zbraní Ukrajině neznamenal přerušování, nebo významné zdražení dodávek. Myslím, že Rusku vyhovuje vývoz plynu do Evropy především z ekonomických důvodů a politika v tom nemá moc co dělat. A co se týká toho zdražování, to si EU bez sebemenších problémů zařídila sama.

Nejednotný postoj zemí NATO a EU vůči Rusku otevřel v Bruselu téma zrušení práva veta jednotlivých členských zemí. Německý kancléř dokonce mluvil o důležité podmínce k zajištění toho, aby EU i v budoucnu hrála důležitou roli ve světové politice. Objevují se podle vašich zkušeností podobné tendence i mezi zeměmi NATO?

Evropská unie je podle původní smlouvy společenstvím samostatných států s vlastní historií, vzájemnými vztahy a problémy. Jak národní státy, tak jejich vzájemné vazby se sousedy prošly tisíciletími vývoje. Určitě je nelze jen tak vymazat, ačkoliv se o to vedení EU v posledních pár desítkách let intenzivně snaží. My se musíme v první řadě oprostít od „evropského“ pohledu, a dívat se na současnou situaci pohledem České republiky, maličké země ani na Východě, ani na Západě, ale hezky ve středu Evropy. Čím déle válka trvá, tím na tom budeme hůře a bojím se, že zůstaneme sami. Schizofrenní chování vedoucích orgánů EU totiž s velkou pravděpodobností skutečně povede k jejímu postupnému rozštěpení. To povede téměř jistě i k rozpolcenosti zemí NATO, už proto, že naprostá většina z nich jsou i členy EU. Tento proces může výrazně urychlit jak nastupující ekonomická recese, tak triumfální návrat republikánů do vedení USA. Ti jsou pro spolupráci s Ruskem a nehodlají bojovat za Evropu. Musíme se připravit na různé scénáře a dříve než tato možnost definitivně zanikne, měli bychom se pokusit konečně udělat to, co doporučuji už mnoho let – vybudovat ve středu Evropy silný obranný subjekt spolu se Slovenskem, Maďarskem a možná i s Polskem, které se ale této myšlence stále více vzdaluje. Jednání premiéra Fialy a členů české vlády je

v tomto smyslu v rozporu nejen se zájmy ČR a našich občanů, ale i zdravého rozumu.

Na závěr dovolte ještě jednu otázku. Hodně se teď mluví o připravovaném ukrajinském protiútoku. Není ani těžké najít experty, kteří tvrdí, že se to Ukrajině může podařit, že může vytlačit ruská vojska a vyhrát tuto válku. Jaký na to máte názor?

Mainstreamová média se nás stále snaží přesvědčit, že Ukrajina může zvítězit, a že je to jen otázka času. Jediným důvodem tohoto propagandistického tažení je vytvářet podmínky pro pokračování války. Zcela prokazatelně není jeho primárním cílem ani pomoc Ukrajině, ani podpora českých zájmů, ani zlepšování ekonomické situace a stability v evropském prostoru. Jediné, co zajímá USA, je oslabení Ruska. Každý, kdo rozumí válečnému umění, ví, že Ukrajina nemůže v této válce zvítězit. Nemůže ani dosáhnout úspěchu v deklarovaném protiútoku. Její pozemní vojsko nedisponuje takovými počty vojáků, jaké by potřebovalo k obsazení a udržení dobytého území. Vycvičení profesionálové, kterými disponovala Ukrajina na počátku bojů, už většinou padli nebo byli zajati, a noví odvedenci, které se snaží nasazovat do bojů, nemají ani jejich výcvik, ani jich není dostatek. Ano, mohou udělat velkou show v Chersonu, může to vypadat na okamžitý úspěch, ale výsledek je už dopředu daný. A nepomáhá tomu ani velmi různorodé spektrum zbraní a munice, dodávaných jako „pomoc Ukrajině“. Spíše naopak.

Zdroj: Parlamentní listy